

Opiata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi a) w Warszawie rocznie: rs. 7. kop. 20 (złp. 48); b) kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.)

KRONIKA

Na prowincji w Królestwie z pocztą rocznie rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie też sama opłata po na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartalnie za kopertę.

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Jutro Ś. Felixa Walejusza Wyznawcy. Wschód słońca o g. 7 m. 31.—Zach. o g. 4 m. 0.

Biuro Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391. naprzeciw Saskiego placu.

Dziś rano stopni zimna 4, wczoraj w poł. zimna 2. Wysokość wody na Wiśle stóp 2.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, Najmiłościwiej dozwolił raczyć znajdującemu się we Francji wychodcy Polskim: Franciszkowi-Ludwikowi-Bernardowi trzech imion *Wolfframowi* i Marcinowi *Bukowieckiemu*, powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach NAJWYŻSZEGO UKAZU z d. 15 (27) maja 1856 r.

POSTANOWIENIE O ZARZĄDZIE OKRĘGU POCZTOWEGO KRÓLESTWA.

(Ciąg dalszy).

Art. 22. Urzędników i oficyalistów których nominacje od Zarządu okręgu pocztowego zależą, tenże zarząd ma prawo, w razie przekonania ich o nadużycie, od obowiązków oddalać i pod sąd oddać.

Innych zaś zawiesza tylko w pełnieniu obowiązków, a naczelnik okręgu donosi o tym Namiestnikowi Królestwa, dla dalszej decyzji.

Art. 23. Kary porządkowe za pomniejsze uchybienia w służbie, Zarząd wymierzać będzie podług ogólnych w Królestwie obowiązujących prawideł.

Art. 24. Urlopy dla urzędników i oficyalistów pocztowych udzielane będą według prawideł w Królestwie przyjętych.

Art. 25. Zarząd okręgu pocztowego udziela urzędnikom wysłanym w interesie służby bilety (cyrkularze) na bezpłatną jazdę przy pocztach.

Art. 26. Wszyscy urzędnicy i oficyaliści pocztowi, to jest nie tylko ci, którzy dotąd wnosili ciągle należną składkę emerytalną, lecz i ci którzy wszedłszy do służby w okręgu pocztowym od 1go stycznia 1851 r. nie należeli do stowarzyszenia emerytalnego w Królestwie, a również i ci którzy na przyszłość wejdą do tejże służby, obowiązani są wnosić składkę emerytalną na równi z innymi urzędnikami Królestwa i nabywają prawa do emerytury; lecz ci, którzy weszli do służby, w czasie od 1go stycznia 1851 r. do przejścia okręgu pod zwierzchnictwo Namiestnika i Rady administracyjnej, wtenczas tylko nabędą prawa do emerytury za czas upłyniony, gdy zadosyć

uczynią warunkom wskazanym w przepisach o pensji emerytalnej.

Art. 27. Zarząd Okręgu Pocztowego dzieli się na wydziały:

Rachunkowo-kassowy.—

Administracyjny i—na służbę ogólną.

Do wydziału rachuby należy wszystko co się tyczy rachunkowości i kassowości; prowadzenie kontroli funduszków zostających pod rozporządzeniem zarządu, formowanie etatów pocztowych, formowanie miesięcznych i rocznych rachunków kassy Zarządu, niemniej wszystkie w ogólności przedmioty do domów rządowych pocztowych i do inwentarza ruchomości w Okręgu Pocztowym odnoszące się.

W wydziale administracyjnym są rozpoznawane interesa tyżące się komunikacji pocztowych w okręgu, przejazdów NAJJAŚNIEJSZYCH Osób, przyjęcia służby, tranzlokacji i uwolnienia urzędników pocztowych, oficyalistów i pocztyljonów, przedstawienia do rang, do nagród i t. d., niemniej przedmioty śledcze.

Do służby ogólnej należy przestrzegać porządku w utrzymywaniu akt w archiwum, w prowadzeniu dziennika korespondencyjnego, mieć nadzór nad lokalem, potrzebami bióra i inwentarzem ruchomości zarządu. Nadto przestrzegać aby książki sznurowe dla Pocztamtu Warszawskiego, tudzież urzędów pocztowych, były w właściwym czasie przysposobione. (d. c. n.)

TOWARZYSTWO ROLNICZE

W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Pragnąc wydawane pod kierunkiem komitetu Towarzystwa *Roczniki gospodarstwa krajowego* uczynić jak najbardziej interesującymi, w zakresie ich przeznaczenia odpowiednim, przez zjednanie im współpracownictwa osób uzdolnionych, podaje do publicznej wiadomości, iż redakcja pomienionego pisma perjodycznego upoważniona została do przyjmowania artykułów w następujących materjach:

a) Rolnictwo wiejskiej gospodarstwo w ogół-

ności, oraz wszelkie gałęzie przemysłu wiejskiego.

b) Nauki przyrodzone w związku z rolnictwem i gospodarstwem wiejskim w ogóle.

c) Byt i stosunki wiejskiej ludności, jej potrzeby, stan gospodarstw, wiejskie rzemiosła, przemysł i sposoby zarobkowania, opisy części kraju lub miejscowości szczególnych i pożytecznych w nich urzędów, pojedynczych gospodarstw etc.

d) Rozbiory dzieł w polskim lub obcych językach traktujących o gospodarstwie.

e) Wszelkie materiały statystyczne gospodarstwa kraju dotyczące.

Wzywa przeto uprzejmie szanownych ziemian i inne osoby mogące pracami swemi we wskazanych wyżej rodzajach zasilić i urozmaicić *Roczniki*, aby ze względu na pożytki ogólne, jakie w wydawaniu pisma tego Towarzystwo rolnicze ma na celu, nie odmawiali mu współdziałania, bacząc też i na to, że *Roczniki* ze wszystkich pism perjodycznych poszytych w kraju największą liczbę czytelników i w każdym zakątku Królestwa mające,—najlepszym są organem do dania rozgłosu pomysłom i pracom pożytecznym.

Wypracowania oryginalne, jako też i materiały statystyczne, skoro uznane zostaną za przydatne do *Roczników*, mogą być na żądanie autorów wynagradzane, stosownie do zasad przez redakcję przyjętych, lub też umowy szczególnej.

Osoby na prowincji zamieszkałe zechcą nadsyłać artykuły do *Roczników* pod adresem Towarzystwa rolniczego w Królestwie Polskim w Warszawie, z dokładnym oznaczeniem adresu własnego i stacji pocztowej najbliższej miejsca zamieszkania.

Artykułów, które nie będą mogły być drukowanymi w *Rocznikach*, redakcja sama odsyłać nie będzie, lecz autorowie mogą je odebrać w biurze redakcji za zgłoszeniem się bezpośredniem lub przez upoważnione osoby.

Prezes, Andrzej *Zamojski*.

Członek sekretarz, Władysław *Garbiński*.

SODALIS MARIANUS.

POWIEŚ HISTORYCZNA

ZE STARYCH XIĄG I PAPIERÓW SPISANA,

przez

Zygmunta *Kaczkowskiego*.

(Ciąg dalszy).

(Patrz Nr. Kroniki 306.)

— Mnie strach na myśli? — zawołał rotmistrz, kipiąc już cały, — mniel? No! dajże mi Panie Boże doczekać jutra!

To rzekłszy, wybiegł jak strzała z komnaty. Za nim wybiegli inni — i bawili blisko godzinę. Przez ten czas pisarz, sam w refektarzu zostawszy, przechadzał się w zamysleniu po izbie. Widać było po nim, że myślał o czemś bardzo mozolnie. Można go byłoby nawet posadzić, a żali się nie chwiał wtędy w swoim postanowieniu. Ale podobno nie, — albowiem kiedy wrócili tamci, już ani mowy nie było o tem, czyliż tylko jak ma być stoczona ta bitwa? — Jakoż narada nad tem trwała do samej północy....

XXV.

Nazajutrz rano, ledwie oświłło, pisarz konny był już na nogach. Stał on z całym swym sztabem na koniu na głównym rynku, oglądał, gromadził i szykował swoje chorągwie, które z sąsiednich wiosek ściągaly po kolei do miasta. Zgromadziły się wszystkie nareszcie, — a wtedy pisarz podzielił tę całą siłę na trzy prawie równe oddziały. Nad jednym z nich, złożonym z tysiąca koni z okładem, objął komendę Wapowski i miał nim stanowić skrzydło prawe. Drugi, równy na liczbę pierwszemu, a składający się w jednej części z ludzi Bobrownickiego, w drugiej z litwinów, a w trzeciej z pisarzowskiej konnicy pod dowództwem Trojanowskiego, został oddany pod naczelną komendę miecznika, i to miało być skrzydłem lewem. Resztę zaś składającą się z czterech chorągwi wyborowych o trzechset koniach pod buławą Wiszowatego, z trzechset piechoty dowodzonej przez Pełowskiego, sotni kozaków przybocznych i kilkunastu armatek, pozostawił pisarz przy sobie: a to miało stanowić korpus środkowy razem z rezerwą. Tak podzieliwszy swe siły, wyprawił on zaraz Bobrownickiego na lewo we wschodnią stronę miasta i kazał mu się

ukryć między domami; tak samo Wapowski odszedł na prawo i rozłożył się po przedmieściu: Pisarz zaś sam pozostał w mieście, postawił armaty na środku gościńca u samego wstępu do miasta, piechotę rozrzucił tymczasowo po bokach, a postawiwszy chorągwie konne w pobliżu siebie, sam z swoim sztabem i kilkunastą kurjerów stanął na wzgórk, oczekując z niecierpliwością przybycia gości.

Rozrządziwszy tak swemi siłami, rozumiał pisarz, że uczynił jak można było najlepiej; na każdy bowiem wypadek miał je prawie pod ręką i mógł nimi wedle potrzeby zadysonować inaczej. Zdało się wszakże, że nie będzie tu inna dyspozycja potrzebna. Dwa tylko mogły tu zajść wypadki. Wier albo Weissenfeld całkiem nic nie wie o tej zasadzce i podejdzie jak najspokojniej pod samo miasto: albo jeżeli wie, to zatrzyma się na równinie o podal od miasta i przyjmie bitwę porządną, której raz dla błót zostawionych za sobą, a powtórę z powodu swego odosobnienia od całej potęgi saskiej, zgromadzonej już pod Gołębim, ani będzie mógł, ani zechce unikać. W pierwszym wypadku pisarz miał zamiar dać ognia do niego ze wszystkich armat, kazać się rozstąpić armatom i u-

Korrespondencja z Rzymu.

Rzym d. 22 października 1858 r.

(Dokończenie).

Właśnie w tej chwili kończy się tutaj winobranie. Jest ono tego roku znacznie lepszym aniżeli przeszłego. Choroba winnic zwana *kryptogamą* zagnieżdżona we Włoszech od lat przeszło ośmiu i pożerająca wszystek owoc, powoli znikać zaczyna, bądź w skutek przyrodzonej, wszystkich klęsk kolei, bądź powszechnego używania siarki którą tutaj winości i młode grona posypywać zwykli. Nieprzestanne deszcze padające we Włoszech od Nowego roku, tak iż mieliśmy być nieraz na północy spoglądając na zachmurzone wciąż błękity włoskie, wpłynęły także znacznie na winny prodzaj; ale tam gdzie zbiór szczyplym się okazał w stosunku do lat upłynionych, całosc i zdrowy stan winogron wynagrodziły ten ubytek. W Lombardji jednak, gdzie chłopi niechętnie używają siarki, kryptogama większe przyniosła szkody niż w innych prowincjach, lubo posypane siarką latorosle uszły ogólnej zarazy. W wieżach Modeny i Parmy równie jak w Piemontie, winobranie było zadowalającym; w prowincjach weneckich także acz właściciele chłubić się nie mogą, znacząco urodzajem, nie słybać skarg, jakie lat przeszłych zewsząd podnoszono. W okolicach Genui *oidium* pokryło mnóstwo winnic, dla tego iż zaniedbano siarczanego lekarstwa. Z Sardynji piszą, iż winobranie po lat dziesięciu zawiedzionych nadziei, nareszcie lepszym się okazuje. W Italji środkowej winnice znajdują się także w dość dobrym stanie i zaspakajają w części życzenia właścicieli; ci się atoli uzalają na rzadkość winogron. We wszystkich prowincjach państwa papieskiego nie zapomniano siarczanego kuracji, którzy wszakże nie uciekli się do tego środka uznanego niemal za jedyny od lat kilku, mają słuszne powody do zatowania swego uporu, w obec groźnego grasowania kryptogamy. Z królestwa Neapolitańskiego i z Sycylii dochodzą lepsze jeszcze wiadomości niż z innych włoskich prowincji z zapewnieniem, że choroba winnic zaczyna już tam całkowicie znikać.

Wszystkie naukowe czasopisma we Włoszech zajęte są w tej chwili ważnym wynalazkiem Jana Caselli florenckiego profesora, za pomocą którego uczony ten usiłował rozwiązać i rozwiązał jak okazuje doświadczenie jedno z najzawilszych zadań telegrafii. Telegraf x. Caselli ma za cel oddawać niezwłocznie na papierze jakiegobądź pismo lub rysunek, przesłany z jednej stacji na drugą. W tem właśnie różni się on daleko od innych telegrafów piszących, mechanicznych lub chemicznych, Morsego, Bainta, Pouget-Maisonneuve, i t. d. iż podczas gdy tamte piszą lub drukują telegramy za pomocą znaków konwencjonalnych, które należy potem tłumaczyć na zwyczajne pismo, autotelegraf Casellogo, przyjmuje lub oddaje depesze w tenże pisaniu, bez uciekania się do innych środków. Takim końcem depesza pisze się zwyczajnym piórem i atramentem na papierze powleczonym cienką warstwą blaszana lub srebrna;

następnie umieszcza się między dwoma wałcami będącemi częścią przyboru podawczego i wprawionemi w przeciwny sobie ruch za sprawą zegarkowego mechanizmu; w chwili kiedy się zamyka otwór linii telegraficznej depesza bez najmniejszej różnicy ukazuje się na drugiej stacji w piśmie kolorowem na papierze chemicznie przygotowanym i rozwijającym się między dwoma wałcami podobnemi do pierwszych, a należącemi do przyrządu przyjemczego. Nie będziemy tutaj tłumaczyć drobiazgowo i technicznie środków, któremi x. Caselli otrzymuje tak cudowne skutki; dość nam będzie zeszycować w kilku słowach reguła jakich się trzyma, by dać czytelnikom naszym słabe przynajmniej wyobrażenie o tym przeważnym wynalazku.

W przyrządzie podawczym igła platynowa przebiega w prostym kierunku powierzchnia metalicznego papieru, na którym wypisany jest telegram, podczas gdy papier ten za pomocą wałców rozwija się jednostajnym ruchem jednego ułomka millimetra, a jednocześnie w przyrządzie przyjemczym inna igła ze stali lub żelaza przebiega podobnie chemiczny papier rozwijany na równy ułomek millimetra przez swoje cylindry. Owóż dla sprawienia iżby części telegramu, przebieżane platynową igłą w przyrządzie podawczym odbiły się dokładnie i jasno za sprawą stalowej igły w przyrządzie przyjemczym potrzeba: 1) Jak najzupełniejszej jednoczesności w ruchu papieru i igły na obu stacjach; 2) Chemicznego jednorazowego działania na papier przyrządu przyjemczego, ilekroć igła podawczego napotyka ucinek pisma. Ten podwójny skutek jest właśnie sprawiony przez prąd elektryczny, który za pośrednictwem jednego drutu łączy obie stacje; on to reguluje ruch mechaniczny papieru i igły i daje początek działaniu elektrochemicznemu.

Co się tyczy ruchów mechanicznych, zupełna ich zgodność została otrzymana od x. Caselli, przez szczęśliwe zastosowanie izochronizmu poruszeń wahadła, w następujący sposób. Dwa wahadła równej wielkości zawieszono na osi równoległej i naładowane elektromagnesem prostokształnym wazącym 20 kilogramów umieszczają się na dwóch stacjach i połączone są między sobą drutem linii telegraficznej, tak, iż prąd elektryczny przechodzący po tym drucie, aby dopełnić swego obiegu winien przepłynąć przez iglice tychże wahadeł. Owóż jeśli sprowadzimy takowe z linii prostopadłej wytkniętej ich położeniem, elektromagnes znajdujący się na końcu każdego z nich, magnesuje się przez stos lokalny niezależny od tego, co udziela iskrę elektryczną całej linii i zatrzymuje się kotwicą z kruchego żelaza, która spotyka przy końcu swego poruszenia. Ale zaledwie wahadła znajdują się na tym punkcie, prąd linii telegraficznej przerywa obieg stosów lokalnych, elektromagnes powraca zatem na swe naturalne stanowisko, a wahadła zostawione jednocześnie własnemu ciężarowi, przechodzą na inny punkt zatrzymania znajdujący się po drugiej stronie prostopadłej linii, w równej odle-

głości; tam zaś trafiają na podobną do pierwszjej kotwicę z miękkiego żelaza, która przyciągnawszy elektromagnes przyjmuje prąd linii, a ten przerywając powtórne działanie stosów lokalnych zatrzymują magnesowanie, tak iż wahadła zaczynają ruszać się na nowo i tak dalej. Tanim sposobem prąd miarkuje jednoczesność obu wahadeł i za ich pomocą sprawia w ruchach obydwóch stacji zgodność taką, iż za każdym poruszeniem wahadeł igły się pomykają a papiery rozwijają w najjednostajniejszy sposób.

Co zaś do działania chemicznego, trzeba uważać, iż prąd elektryczny umiarkowawszy ruch wahadeł w punkcie wyjścia zostaje wolnym przez cały czas poruszenia, tak iż może być użytym na powtórzenie depeszy. Jakoż przez ten czas krąży on od platynowej igły podawczego przyboru do stalowej przyjemczego, albowiem wałce na których zwijają się i rozwijają papiery przebiegane przez igły, będąc metalicznymi, służą do dopełnienia obiegu. Ponieważ zaś atrament użyty do telegramu jest niedobrym elektryczności przewodnikiem, oczywista rzecz że tegość prądu doznaje modyfikacji ilekroć platynowa igła przyrządu podawczego przechodząc po metalicznym papierze napotyka ustęp pisma, co sprawia także zmianę w działaniu ciągłym wywieranem przez prąd na papier chemiczny przyjemczego przyboru. Ta kolejność w tegości prądu w skutek kombinacji całkiem nowej wynalezionej przez x. Caselli, a dotąd przezeń ukrywanej, przeistacza się w igle przyrządu przyjemczego i w narażną zmianę polarności która z ujemnej staje się dodatnią, i to przewrócenie polarności sprawia na papierze kolor oddający z zadziwiającą wiernością wszystkie czarne telegramu pociągi. Skutek chemiczny spowodowany takim narażnym przewrotem w kierunku prądu jest tak szybki, iż najlżejsze i najdelikatniejsze kreski pisma, lub rysunki, bywają nawet powtórzone z niesłychaną dokładnością.

Główne korzyści jakie ten telegraf obiecuje w praktyce są następujące: 1) Oddaje wiernie wszystkie pisma i rysunki jakiegobądź kształtu w barwie niebieskiej, czerwonej i żółtej na białym papierze; 2) Oddaje i przesyła jednocześnie kilka telegramów za pomocą jednego drutu. Maszyny, które w tej chwili kończą w Paryżu zdolne są przesyłać do dziesięciu depesz w jednym czasie; 3) Zamiast kilku telegramów może być przesyłany jeden wielkich rozmiarów, co wielce posłużyć może do natychmiastowego przesyłania planów wojennych, map telegraficznych, rysunków publicznych uroczystości, wspaniałych astronomicznych, meteorologicznych i t. d.; 4) Wielkość telegramów przesyłanych zawisa od wielkości maszyny, tak iż w miarę powiększania wzrastają różni miary depesz; 5) Przesyłka odbywa się w okamgnieniu, i może być rychlejszą używając stenografii; w którym to razie spotęgowałby się jeszcze najwyższy stopień szybkości, jakiego się tylko spodziewać można w stosunkach ludzkich z jednego miejsca do drugiego. Jakoż z doświadczeń wynalazcy pokazuje się iż przez minutę może być prze-

derzyć sam całą siłą na niego, korzystając zaś ze sprawionego tym niespodziewanym przez niego atakiem zamieszania w jego szeregach, obadwa skrzydła miały się jak najszerszem półkolem rozwinąć, Weissenfelda o ile można okrzyć i uskutecznić co Bóg da. W drugim zaś razie pisarz mógł w ten moment wystąpić przeciwko niemu, od razu stanąć w jak najlepszym szyku bojowym, a mając już siły rozporządzone, zawsze jeszcze daleko prędzej uderzyć na niego, niżelby on miał czas ułożyć swoje zastępy w jakiegobądź szyk bojowy pozradny. Ponieważ zaś jeszcze do tego wiedziano z całą pewnością, że Weissenfeld ma tylko trzy tysiące konnicy i ośmset ludzi pieszych, zaczęli wcale nie przenosi siły konfederackiej! więc byli wszyscy najlepszej myśli, wesóło rozmawiali ze sobą i cieszyli się naprzód niezawodnym zwycięstwem. Sam tylko pisarz był milczący i zamysłony, a kiedy się zbudził, to mówił z niecierpliwością:

— Czemu ja niemam choć pięciuset, choćby tylko jednego pułku piechoty! Hej! piechotę mi dajcie za plecy, wiem, cobym tu pozostawił z tego hardzego wicia! To znowu pytał:

— A gdzie ten Ożarowski u kata! Już niezawodnie nie przyjdzie! Nie można spuszczać się na nikogo....

Jakoż patrzył co chwila przez lunetę na drogę, wyprawiał kurjerów poprzebieranych z szlachecka aż do zakretu drogi, wyprawiał sługę po kilka razy na *Haraj*, — ale o Ożarowski ani wieści nie było.

Tak stali wszyscy w największej niecierpliwości. Słońce już się podniosło wysoko, zaczęło sypać żary piekielne na ziemię, porozpalały się ciężkie misiurki rycerzy i gniołły im czoła nieznośnie, kroplisty pot lał się po twarzach ludzi, na koniach pękała skóra przepuszczając krew rozpaloną, do tego wietrzyk zrywał się od chwili do chwili z południa, zamiast chłodzić, miotał im całe tumanu pyłu w oczy i zapierał swoim płomiennym powiewem oddechy, — stojka na takim skwarze zamieniła się w mękę piekielną, — ale trza było stać, choćby się spalić na miejscu. Przyszło nareszcie południe, — ziemia zaczęła już prawie gorzeć płomieniem, — wiatr ustał i zrobiła się cisza, tak martwa i jednostajna, że nawet listek nie zaszeleścił na drzewie. Tem większy za to niespokój, budził się w sercach, — wszyscy kipią jakby na

ogniu, — bodajby przegrać, byle już zacząć tę bitwę! sam pisarz nawet nie może siebie pokonać, kręci się na kulbace, gryzie wasy i mówi:

— Ej! panie sędzio! jeżeliś ty mnie zabił plotka!... Ej! panie sędzio!

Tylko jeden Wapowski stoi nieruchomy, jak posąg wraz z koniem z jednej wylany sztuki; wpatrzył się swemi dużemi błękitnymi oczyma w niebo, ścisnął w rękach różaniec i odmawia modlitwy. Skończył nareszcie, schował różaniec za pancerz — lecz znowu ręce założył na kuli i znowu wpatrzył się w niebo. Po jego wybladłej twarzy dziwna się jakaś rozlała tęsknota, jego otwarte oczy jakby się łzami zamgłily. I jak mu tutaj nie tęsknić, kiedy go twarda powinność przykuła jak gdyby rozpalonym łańcuchem na miejscu — a czule serce unosi go gdzieś w kraje dalekie, gdzieś na tę piękną ziemię Przemyską, gdzie wieś Rado choćce snuje się w ciszy pomiędzy zielonemi lasami, gdzie dwór jego bieli się w wieńcu ogrodów, kwitnąca lipa rozłożyła szerokie konary w dziedzińcu, a pod jej cieniem ślicznej urody litwinka oparła swoją główkę sierożą na dłoni i także tęskni i płacze.... Było to takie same lato jak

slanym i powtórzonym telegram mający jeden decimetr kwadratowy, gdzie przeto może się pomieścić 500 głosek zwyczajnych, a za pomocą stenografii 3,000 i więcej głosek. 6) Działanie machin może być nieustannem przesyłając bez przerwy jedne depesze po drugich. 7) Tajemnica korespondencji może być łatwo dochowana pisząc cyframi lub umowionem pismem. 8) Niemasz obawy błędów ze strony urzędników telegrafu, bowiem machina raz wyprawiona w działanie, wszystko już przez się wykonywa. 9) Autentyczność telegramów, która w obecnych telegrafach bywa niekiedy wątpliwą, w pantelegrafie jest całkiem zabezpieczoną dzięki podpisowi piszącego, który się odbija na drugiej stacji. 10) Oryginały depesz mogą być pisane przez posyłającego w jego własnym pomieszkaniu zwyczajnem piórem i atramentem na umyślnie przygotowanym papierze, trzymając się niektórych przepisów litografowanych na marginesach telegraficznego papieru. 11) Telegramy, co do swój doskonałości, dzielić się mogą na dwie lub więcej klas: telegramy pierwszej, to jest najdoskonalsze, są całkiem podobne do oryginału; inne zaś są mniej doskonałe, lecz zawsze bardzo czytelne. Ta doskonałość graficzna będzie się miała w stosunku odwrotnym do szybkości powtórzenia telegramu; atoli najdoskonalsze nawet przesyłane będą z szybkością nierównie większą niż szybkość zwyczajnych telegrafów.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Telegramy.

London 15 listopada. Nadeszła tu przez Malte urzędowa telegraficzna depesza, donosi z Bombay 25 października, że powstańcy podpaliwszy Esangur, zostali dwa razy pobici przez Scindia i generała Mitchell, ale że mimo to Tania Topi ma jeszcze 15,000 ludzi. Pod Lucknow anglicy stoczyli trzy pomyślne bitwy. Armia jest zdrowa, a ruch handlowy w Indjach znacznie się ożywia.

Frankfurt 13 listopada. Ostatnia konkluzja odczytana dziś na posiedzeniu sejmu niemieckiego, głosi że objaśnienia ze strony Danji z dnia 9 b. m. i poufne zakommunikowanie uczynione przez p. Bulow kommissjom, nie są zadowalające, i że osobna kommissja ma sobie polecone zredagowanie propozycji, zgodnie z tem, czego wymagają okoliczności.

Następnie sejm przyjął zawiadomienie o ostatnich zarządzeniach Danji.

Madryt 13 listopada. Pp. Escosura i Nocedal nie utrzymali się przy wyborach, pierwszy w Barcelonie, drugi w Toledo.

Terazniejszy gabinet prawie wszędzie odniósł zwycięstwo.

W Seville było trzęsienie ziemi. Główne budynki są uszkodzone.

W Portugalji arcybiskup z Braga wydał okólnik, wzywający do składek na korzyść siostr miłosierdzia francuzkich. (Ind. Belge.)

teraz, kiedy jej mąż, jej kochanek, przywdział pancierz na siebie, przycisnął ją do swój piersi stalowej, gorącą i że jej zostawił na licu i jakby anioł marzony we śnie zniknął w dalekich błękitach. Od tego czasu jesień zwarzyła liście i krzewy, zapadły śniegi, i roztajały, i wiosna przyszła z kwiatami, i znowu lato okryło ziemię zielenią — a jego niema i niema. Dwór opustoszał, klasztorna cisza zamieszkała komnaty, pajaki przędą po wszystkich kątach swe szare tkanki — a z niemi coraz szarzej i szarzej przędą się dni gorzkiej tęsknoty. Wrócił on kiedy, wróci mój ulubiony? — O! onby dał całą sławę swoją, wyrabana tak krwawym trudem, i miłość wszystkich przyjaciół, dałby w tej chwili może połowę życia: gdyby mógł do niej zlecieć na skrzydłach, przycisnąć ją do swój piersi, spojrzeć jej w oczy, choćby na oka mgnienie, — może ażeby tylko powiedzieć ostatnie: Bądź zdrowa! — Ale już późno....

Bó oto ruch jakiś nagły zrobił się między wodzami, spięli konie, skoczyli na najwyższą wyniosłość pagórka i wpatrzyli się wszyscy w gościniec. Ocknął się także zamysłony młodzieniec, rzucił się ku nim: a co to? — Punkt jakiś daleki zaczął się ruszać na dro-

London 13 listopada. Według urzędowych wykazów, wychodźtwa z Europy w roku 1857 wynosiło 352,378 osób, między temi 109,600 Niemców, 99,631 Anglików i Szkotów, 86,238 Irlandczyków, 13,802 Francuzów, 8151 Szwedów i Norwegczyków, 5,000 Szwajcarów, 1,734 Holendrów, 660 Belgijczyków i 400 Sardynezyków. Większa część, a mianowicie 244,000 wychodźców, udała się do Ameryki.

— Wczorajsza *London Gazette* donosi, że królowa, z pominięciem zwykłych w takim razie ceremonij, udzieliła xięciu Walji ozdoby i przywileje orderu Podwiązki. (Pr. Staats Anz.)

— Wczorajsza *Correspondance anglo-francaise* w następujący sposób streszcza opinie rozmaitych tutejszych dzienników, względem mowy lorda Derby na oczcie instalacyjnej lorda mayora: Jak można było spodziewać się, mowa lorda Derby oceniana jest przez dzienniki palmerstońskie z ciepkością, nie oszczędzając ani zamiarów, ani nawet osoby pierwszego ministra.

Według *Timesa*, pierwszy minister umie doskonale układać mowy polityczne, których celem jest przedstawić ludziom położenie w świetnych kolorach, zdolnych oślepić wzrok masy ludu. Nikt nie umie lepiej jak on korzystać z tych uroczystości wieczornych, gdzie gaz oświeca tysiącami płomieniami zgromadzenie, które wszystkie okoliczności usposabiają do entuzjazmu. Według tego dziennika, potrzeba odczytywać frazesy przyjęte z oklaskami, kiedy już nie ma tych wewnętrznych dekoracji, wpośród których one były wypowiedziane, a wtedy urok zniknie, i nie pozostaje nic z tych fantastycznych projektów, które ujęły zgromadzenie. Pochwały jakie lord Derby dawał swój administracji, rzucają blask wszystkie, a przynajmniej prawie wszystkie, na czyny jego poprzedników, a co do jego własnego zadania, to jest reformy wyborczej, pozostawik on ją w zupełnym cieniu. Zapewne to przez uszanowanie dla Jój Kr. Mości, lord Derby nie chciał nam dać przedsmaku tej części przyszłej mowy tronowej.

Artykuł w *Morning Post* w tym przedmiocie, położony jest w tym samym dachu opozycji.

Daily News okazuje się bardziej niezawisłym w swym zdaniu. Sądzi on, że lord Derby nie mógł, nie będąc zupełnie pewnym swego, zaręczać, że w chwili w jakiej żyjemy, stosunki między Anglią i Francją są więcej niż kiedykolwiek przyjaźielskimi. To oświadczenie, dodaje ten dziennik, musiało sprawić najkorzystniejsze wrażenie. Przyklaskuje on bezwarunkowo systemowi politycznemu, który został przyjęty przez gabinet względem obcych mocarstw. System ten, powiedział lord Derby, zasadza się na silnem i umiarkowanem utrzymywaniu naszych praw, na starannem okazywaniu uszanowania dla praw innych narodów, i na wstrzymywaniu się ile tylko razy można, od wszelkiej interwencji w sprawach wewnętrznych mocarstw.

Lord Derby dodał, że ma silne postanowienie niewywolywania żadnego zajęcia, i że jeśliby je-

dze, zamienił się w tuman kurzu, zaczął się zbliżać, zbliżył się wreszcie, zamienił się w jeźdźca na koniu, osadził się przed Potockim tak nagle, że aż koń przysiadł do ziemi:

— Weissenfeld idzie!

— Dobra nasza! — zawołał pisarz, zwrócił konia i pobiegł ażeby oblecieć chorągwie. Zniknęli z nim razem jakby zapadli pod ziemię, Bobrownicki do swoich i Wapowski do swoich....

Kiedy pisarz powrócił na dawne miejsce, już cały gościniec zaległy nieprzejrzane tuman kurzu, kłębiąc się najpierw między sobą przy ziemi, a potem unosząc się powoli ku niebu. Również powoli zaczęły z tych tumanów występować pulki nieprzyjaźielskie. Pisarz patrzył z nateżoną uwagą, trzymając lunetę przy oku. I stał tak nieruchomy jak głaz. Patrzył i rotmistrz przez swoje szkiełko, i czy to dojrzał lepiej, czy był niecierpliwszy, rzekł pierwszy:

— Żle, panie pisarzu. Staneli.

— Staneli, — powtórzył sucho Potocki.

— Topiechota, — rzekł rotmistrz po chwili, — sprawia się na gościniec.... Wiedzą o nas.... Kawalerja się wysunęła na prawo....

i na lewo. Żle, panie pisarzu!

dnak w brew jego woli wynikło co podobnego, w takim razie, przedewszystkiem uciekły się do zasady tak wysoce zaszczytnej dla pełnomocników, którzy ją przyjęli na konferencjach paryskich, to jest sada polubownego, powierzonego neutralnemu mocarstwu. Ten sposób widzenia, który nie dość był podzielany przez gabinet lorda Palmerston, według zdania *Daily News*, powinien zyskać pochwałę od każdego światłego Anglika.

Co do kwestji reformy parlamentarniej, dziennik ten przypuszcza, że *a priori* nie ma nic mniej prawdopodobnego, jak żeby terazniejszy gabinet odpowiedział życzeniom i potrzebom narodu; ale w naszym czasie nie ma wcale niepodobienstwa w polityce i w naukach. Kiedy sobie przypominały, jacy to ludzie spełnili akt emancypacji katolików i zniesienie praw zbożowych, nie można zasadnie zaręczyć, że reforma parlamentarna nie może być dziełem gabinetu Derby.

Morning Advertiser rzuca okiem na kartę Europy; stosunki wzajemne pewnych państw i intrtygi pozawiezywane między innemi znowu, nie pozwalają mu podzielić opinji, jaką pierwszy minister ogłosił względem długo-trwałego powszechnego pokoju. Co do jedności, jaką rząd terazniejszy przyznaje Anglii, *Advertiser* nie może jej dostrzedz w świeżem zachowaniu się rządu angielskiego w sprawie portugalskiej.

— P. Henks, dyrektor wiezienia za długi White Cross, przedstawił rządowi godzien najwyższej pochwały środek, mający na celu zapobieżenie smutnym skutkom, wynikającym dla przyszłości i nawyknień uwiezionych, z przedłużonego zamknięcia i wszelkiego braku zajęcia dla ciała i umysłu. Propouje on, aby ci, których długi nie mają charakteru podstępny i oszustwa, zostali wypuszczeni na wolność, za złożeniem kaucji i z rozciągnięciem nad nimi prawnego dozoru, żeby zajmując się dalej swoim sposobem do życia, mogli zarobić na siebie i spłaceniu swoich długów. Co zaś do tych, którzy nie mogliby zostać podciągnięci pod dobrodziejstwo tego nowego rozporządzenia, dla tych ma być w więzieniu obowiązującym jakiegokolwiek zajęcia, odpowiednie do ich zdolności, a zarobek ich ma być obrócony na spłacenie ich długów, a zatem skrócenie uwiezienia.

Donieśliśmy przed niejakim czasem, że p. Wildmann Wildhouse, były inżynier Towarzystwa telegrafu atlantyckiego, przesiał temu Towarzystwu propozycję, że gotów jest przedsięwziąć nowe doświadczenia dla przywrócenia komunikacji, dając zarazem prowadzenia eksploatacji na swoją częśćiową korzyść. Obecnie dowiadujemy się, że propozycja ta nie została przyjęta.

— *Morning Herald* zwraca dziś uwagę czytelników na gorliwość, z jaką postępują roboty około obrony brzegów. Donosił on przed niejakim czasem o uzbrojeniach w Portsmouth, i dziś znowu donosi, że te roboty zostały już zupełnie ukończone:

„Ten ważny punkt garnizonowy, mówi on, u-

— Cicho waść, — rzecze pisarz i patrzył jeszcze przez chwilę.

Poczem wszakże spiął konia, rzucił się sam do swych armat, stał tam przez okamgnienie, mówił coś z komendantem, pokazywał mu ręką — i wrócił pędem na swoje miejsce. Zaledwie wrócił, całe miasto się wstrzęsło jak gdyby wien uderzyło sto gromów odrazu, — konfederackie armaty dały ognia do nieprzyjaźielskiej piechoty, która właśnie w tej chwili zmieniała front ku wschodowi, jak gdyby się chciała puszczać w marsz po za miasto. Ogień ten ją powstrzymał i zmieształ w kłęb, jakby kipiący w swem wnętrzu.

— Tak stój, wraży synu! — rze kł pisarz, patrząc wyteżonemi oczyma w nieprzyjaciela. Po chwili zaś rzekł:

— Chciał mnie obejść.... Nie ma ochoty do rozgworu.... Pilno jemu pod Gołab!.... Dobra nasza!

(Dalszy ciąg nastąpi.)

kończył już swoje fortyfikacje od strony morza z baterjami dział dalekiego strzału, granatnikami do rzucania bomb 10 calowych, nie licząc bastionów z moździerzami do pocisków 13 calowych. Niezmiernie zapasy amunicji wszelkiego rodzaju, zostały świeżo nagromadzone w tem miejscu. Przy każdym dziale znajduje się ułożonych trzydzieści kul, nie licząc ogromnego parku 300 bomb przy każdej baterji. Wszystkie działa i jaszczyki były świeżo próbowane i odnowione. Ogólny wojenny widok wspomnianego miejsca, jest nader zadawalający nawet dla przyjaciół pokoju, bo niepodobniestwem jest, żeby nieprzyjaciół odważył się nawet na niespodziane najście na Pembroke od strony morza. Bastjony wysunięte świeżo zbudowane panują nad całą pozycją, i gdyby usiłowano przemocą przejść wnijsie portu, czy to za pomocą okrętów linjowych szrubowych, czy też taranów parowych, albo szalup kanonjerskich płytko zanurzających się, zostałyby one w krótkim czasie zatopione gradem bomb i kul.

Jest to niewątpliwie dobry sposób uspokojenia umysłów, przeciw popłochowi obawy napaści; ale dziwnem to się wydaje, że dzienniki ministerjalne, które strofują *Timesa* z taką goryczą, wyrażają się z takim zapalem względem kwestji uzbrojeń. (Le Nord.)

F R A N C J A.

Paryż 13 Listopada. Courrier du Dimanche podaje wiadomość że Austrii udało się nakłonić stolicę świętą do przystąpienia do ligi włoskiej. Naturalnie wieść ta sprawiła tu niezmiernie wrazenie, ale sądzimy że gdzie idzie o fakt tak kapitalny, potrzeba potwierdzenia a przynajmniej objaśnienia. Biegała dziś także wieść o niejakich zawichrzeniach zaszłych w Lombardji z powodu oporu przeciw cyrkulacji nowych pieniędzy austriackich.

Xiąże d'Osuna ambassador hiszpański w Petersburgu, przejeżdżał tedy udając się do Madrytu. — Wybranie pana Moa na deputowanego, wzniciło pogłoskę, że ten dyplomata nie pozostanie dłużej na swojej posadzie przy dworze Tuileries, ale wątpimy aby rząd hiszpański chciał kompromitować się tak częstymi zmianami swoich reprezentantów w Paryżu.

Wiemy już że kochinchińscy nie zadali żadnej straty żołnierzom naszej wyprawy, ale na nie szczęście klimat okazał się szkodliwszym nieprzyjacielem dla naszych wojsk niż ludność i już kilka przypadków cholery miało się objawić między osadami naszych statków.

W Compiègne codziennie z rana polowanie, wieczorem bal w poufalem kółku. W Paryżu głównem zajęciem są dwa projekty, które chociaż nie nowe ale są ważne i uporczywie powtarzają się od niejakiego czasu. Jednym jest konwersja renty 4 1/2 pCtowej, która naturalnie nie inaczej może być dokonana, jak z wolną wolą posiadaczy, ale zapewniają że na ostatniem posiedzeniu rady projekt ten miał wielostronne powodzenie. Drugim projektem jest zmniejszenie armji o 100,000 ludzi, ale dodamy że żywił wojskowy zupełnie nie wierzy tym wieściom.

— Ustęp mowy tronowej portugalskiej interesujący dla nas, znajduje się na samym jej początku i tak brzmi:

»Godni parowie królestwa i panowie deputowani narodu portugalskiego. Zawsze z wielkiem zadowoleniem znajduję się pomiędzy reprezentantami narodu. Nasze stosunki przyjazne z mocarstwami sprzymierzonymi, nie zostały zakłócone, jednakże zaszło ważne nieporozumienie między naszym rządem i rządem Jego Ces. Mości Cesarza francuzkiego, z powodu schwywania na wodach Mozambiku okrętu francuzkiego *Charles Georges*. Kwestja służącego nam prawa, którą rząd mój usiłował utrzymać, została usunięta i gdy wszystkie środki w których litera traktatów dawała mi prawo pokładać zaufanie, zostały bez skutku wyczerpane, rząd mój musiał ustąpić w obec doraźnych wymagań francji pod względem natychmiastowego oddania statku i wypuszczenia na wolność kapitana. Wszystkie dokumenta dotyczące tego ważnego zajścia, zostaną panom niezwłocznie przedstawione. Kiedy się w nich rozpatrzycie, spodziewam się że pochwalicie postępowanie mojego rządu i uwolnicie go od odpowiedzialności którą widział się zmuszonym przyjąć na siebie.

— Proces pana Montalembert coraz żywiej zajmuje opinie publiczną. Zrazu spodziewano się zupełnego zaniechania tej sprawy, później miano nadzieję że przynajmniej punkta oskarżenia będą ile możności złagodzone. Dziś te nadzieje okazały się

plonnemi. *Gazette des Tribunaux* zawiera tekst oskarżenia, obejmujący następujące punkta:

1. O poduszczanie do nienawiści i wzgardy dla rządu Cesarskiego.
2. O atak przeciw uszanowaniu dla praw.
3. O atak przeciw prawu władzy którą Cesarz otrzymał z mocy konstytucji i przeciw zasadzie głosowania powszechnego.
4. O usiłowaniu zakłócenia pokoju publicznego przez poduszczenie wzgardy i nienawiści mieszkańców jednego przeciw drugiem. (I. B.)

P R U S S Y.

Berlin 11 Listopada. Zwrot opinji w porównaniu z tą jaką istniała przed trzema laty, jest zupełny, pisze korespondent berliński w *Indépendance Belge*. Jako wyborca znajdowałem się wczoraj na przygotowanym zgromadzeniu, na którym chodziło o wybranie kandydatów do pierwszego stopnia wyborów, które się jutro odbędą. Okręg do którego należę, był do tej chwili w najwyższym stopniu konserwatywnym. Wczoraj rzecz się miała przeciwnie. Wszyscy stali kandydaci ostatniego lat, zaledwie zaledwie otrzymali nieznaczającą mniejszość. Dla usunięcia ich dostatecznym było przypomnieć ich przeszłość polityczną. Pytano ich za kim głosowali przed trzema laty. Ponieważ ci panowie niechcieli na to odpowiedzieć, już tem samem zostali osądzeni i potępieni. Kandydaci liberalni zwyciężyli bez wyjątku.

Tak samo było prawie we wszystkich okręgach Berlina, wszędzie zwycięstwo zapewnione jest opinji liberalnej. W prowincjach niektórzy (lantraci na swój sposób wykładają okólnik pana Flotwell, z dnia 19 października, co sprawia niejakie zakłócenie i dziwne niekiedy starcie przeciwnych interessów.

Dwa dzienniki w Berlinie, a między innymi sławny dziennik satyryczny *Kladderadatsch* otrzymały *napomnienie* i *naganę* ze strony policji z powodu ataków wymierzonych przeciw administracji barona Manteuffel. (Ind. Belge.)

P E R S J A.

Gazeta Teherańska zawiera reskrypt szacha perskiego do byłego pierwszego ministra, w którym monarcha donosi mu o usunięciu go z urzędowania. Przytaczamy tu dosłownie ten ciekawy dokument rzucający niejakie światło na zwyczaje rządu w tym kraju przez pół ucywilizowanym.

»Wziąłeś na siebie zarząd wszystkich interessów państwa i niepozwalales nikomu brać udział w ich administrowaniu. Tymczasem pokazało się że nie byłeś w stanie czuwać sam jeden nad wszystkimi gałęziami służby, a ztąd wynikło dużo nieporządku i zaniedbania w administracji. Niejednokrotnie zdarzało się, że interessa pozostawały niewykonywanemi przez bardzo długi czas albo zupełnie. Przekonany jestem że twoje przywiązanie do kraju i rządu, nie pozwoli ci przystać na to żebyśmy pozostawali dłużej w tem trudnem położeniu, i żebyśmy obojętnym okiem patrzyli na nieporządki jakie się zakradły w interessach. Dla tego dziś dnia 20go mukarem uznaliśmy potrzebnem wzywając cie abys złożył tytuł Sadrez Azam, uwolnić cie od twoich obowiązków, równie jak Nizam-Ulmaka i ministra wojny. Pozostań spokojnie w domu i bądź najzupełniej przekonany, że nie mamy innych uczuć dla ciebie prócz przychylności. Poleciliśmy naszemu Kadzi-Budoule aby ci ustnie zakomunikował to postanowienie.

Przed niedawnymi laty do takiego uprzejmego listu byłby niewątpliwie dołączony czarny jedwabny sznurek, dziś najbardziej popadły w niełaskę wezyr lub minister w Persji i Turcji, może jeszcze mieć nadzieję powrotu do władzy i zaszczytów; jak to już nieraz w ostatnich czasach miało miejsce. (Indep. Belge.)

DONIESIENIA.

Wolnych Żartów, wyszedł zeszyt IIIci Serji IIIej i zawiera: Fatalne koleje imieninowego podarunku pana Bonifacego; — Dziedzic i dzierzawca, komedjo-opera w jednym akcie z epilogiem; — Prawdziwa życzliwość sług; — Upór chłopski; — Oda do posagu; — Studja z historii naturalnej; — Korespondencja Wolnych Żartów; — Ot tak sobie; — Nowożytni moralisci; — Stare ale jare; — Fraszkij; — Wujaszek całego świata (na ucho czytelnikom); — Doniesienia; — Skazyńka do listów; — Dwa mabusy. — Prenumerować można w Expedycji głównej w xiegarni Henryka Natansona przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr 71 na 1szem piętrze, oraz we wszystkich innych Xiegarniach i kantorach pisem perjodycznych. Cena serji jednej z 6ciu zeszytów złożonej wynosi w Warszawie Rsr. 4 kop. 80 (złp. 12); na

urzędach i stacjach pocztowych w Królestwie Rsr. 2 kop. 25 (złp. 15); z dopłatą kopert pocztowych w Cesarstwie Rsr. 2 kop. 75 (złp. 18 gr. 10). (Nr 542—4).

W dniu 18 (30) Listopada 1858 r. CIĄGNIENIE POŻYCZKI KOLEI BADEŃSKIEJ Z ROKU 1845.

Główne wygrane: 14 wygranych po 50,000 fl., 54 po 40,000 fl., 12 po 35,000 fl., 23 po 15,000 fl., 35 po 10,000 fl., 40 po 5,000 fl., 58 po 4,000 fl., 366 po 2,000 fl., 1,914 po 1,000 fl. i t. d.

Najmniejsza wygrana wynosi 45 flor. czyli 25 Rubli srebrem.

Oryginalne obligacje kosztują Rsr. 38. a po ciągnięciu przyjmowane są napowrót po Rsr. 34

Posiadacze, którzyby po ciągnięciu chcieli napowrót odprzedać losy, potrzebują tylko różnicę ceny kupna i sprzedaży, to jest 4 Rsr. za los złożyć.

Biorący ośm losów, płać tylko 30 Rsr.

Za nadesłaniem 60 Rsr. otrzymać można 18 obligacji.

32 obligacje kosztują tylko 100 Rsr.

W d. (19 Listopada) 1 Grudnia 1858 roku CIĄGNIENIE PREMJIÓW

ELEKTORSKO-HESKIEJ RZĄDOWEJ POŻYCZKI Z ROKU 1845.

Główne wygrane: 14 wygranych po 40,000 tal., 22 po 36,000 tal., 24 po 32,000 tal., 60 po 8,000 tal., 60 po 4,000 tal., 60 po 2,000 tal., 120 po 1,500 tal., 180 po 1,000 tal. i t. d.

Najmniejsza wygrana, którą każde premjum otrzymać musi, wynosi 55 tal. Pr. Crt.

Oryginalne premja tej pożyczki kosztują 55 Rub. sr., a po ciągnięciu takowe przyjmowane są napowrót po 50 talarów.

Posiadacze, którzy po ciągnięciu zechcą odprzedać te premja, potrzebują także przysłać tylko różnicę kupna i sprzedaży, to jest Rsr. 5.

Biorący 12 premjów, potrzebują zapłacić tylko 50 Rubli sr.

Za nadesłaniem 100 Rub. sr. otrzymać można 26 premjów.

Udział w tych losowaniach dozwolony jest we wszystkich państwach. Plany i wszelkie żądane objaśnienia, najchętniej są udzielane.

Zlecenia przysłać należy wprost do **ANTONIEGO HORIX,** handlującego papierami rządowemi w Frankfurtie nad Menem.

Przy zleceniach, odpowiednie kwoty mogą być w papierach bankowych, złotych, wexlach na Petersburg, Ryge, Hamburg, Berlin i t. d. dołączane. Mój bankier w Rydze, może także odbierać te kwoty. (Nr. 538. — 8)

PRZYJECHALI DO WARSZAWY Wojczyński Stefan ob. z Jabłoni nr 570, Epstein Jan radca handl. z Berlina nr 965, Mielżyński Mateusz i Karol hr. z Poznania nr 634, Wotowski Alex. oby. z Paryża nr 625.

WYJECHALI Z WARSZAWY. Mierzyński Winc. ob. do Pieskowej Skąty, Mikorśki Felix ob. do Żdżar, Stubiński Jan i Albin ob. do Babiaka, Tymowski Sewer. ob. do Hucisk, Soltyk Marcell ob. do Łukowa, Umiastowski Emil ob. do Wilna, Bieliński Alex. ob. do Paryża.

— W dniu wczorajszym przyjechało do Warszawy koleją żelazną osób 300, wyjechało 314.

CENY TARGOWE WARSZAWSKIE do dnia 18 Listopada 1858 roku.

Zyta korzec	3 15	" grycza zwy. k.	—
Pszenny wyborowej	6 20	" drobnej g.	—
" średniej	5 30	Słony sursz z wycaj.	5
Grochu polnego	3 75	Drzewa sosna. szeń	7 50
" eukrowego	5	Kartofli korzec	85
Gryki	2 25	Okowita bez akcy. g.	36 1/2
Jęczmienia	3 15	Siana cetrnar	—
Owsa	2 25	Masła solonego funt	20
Maki pszennej korzes	7 50	" bez soli	27
Haszy jaglany kor.	—		

TEATR WIELKI. Dziś: *Mauprat.* — Jutro: *Lukrecja Borgia.* — *Tance.*